

18.2.2015

Minä pedagogina

”Voisiko joku teistä kertoa meille muille, kuka oikeastaan on?” kysyi opettajamme ensimmäisellä luennolla loman jälkeen. Vilkaisin ympärilleni. Luokkatoverini näyttivät siltä, kuin yrittäisivät muuttua näkymättömiksi. Tein samoin. ”Voisiko joku teistä kertoa meille muille, kuka oikeastaan on?” kuului edestä sama kysymys uudelleen. Ei edelleenkään yhtään kättä pystyssä.

Miksi itsensä määrittelemisen on niin vaikeaa? Luulemme usein tietävämme hyvinkin paljon toisista ihmisistä ja heidän elämästään, mutta loppujen lopuksi emme kykene määrittelemään edes itseämme. Vai onko niinkin helppo ja yksinkertainen kysymys kuin ”kuka minä olen?” luonteeltaan sellainen, että siihen ei voi vastata vain spontaanisti parilla sanalla? Onko se niin henkilökohtainen, että vastausta ei halua edes kertoa kaikille? No, kukaan ei kyennyt vastaamaan kysymykseen opettajan patisteluista huolimatta ja tunti jatkui. Asia jäi kuitenkin kummittelemaan mieleeni ja pohdin siihen vastausta myöhemmin samana iltana nukkumaan mennessäni. Tulin siihen tulokseen, että vastaus on kaikkea muuta kuin yksinkertainen, ja että oman henkisen hyvinvoinnin ja kasvun kannalta siihen olisi kuitenkin hyvä etsiä vastaus.

Tämän esseen avulla pohdin paitsi sitä, kuka minä olen myös omaa ihmiskäsitystäni. Pyrin ottamaan oman kasvuhistoriani avulla selvää siitä, millainen olen ollut ja olen kasvatettavana sekä roolistani kasvattajana nyt, aiemmin ja tulevaisuudessa. Mietin käsityksiäni oppimisesta ja opettamisesta. Pohdin myös, mikä tai ketkä vaikuttavat minuun ja mitä minä haluan elämältäni.

Kuka minä olen ja mikä on tehnyt minusta juuri minut – oma kasvuhistoriani

Kuka minä olen? Tavallaan pieni kysymys, mutta kuitenkin jotenkin niin suuri. Aloin pohtia kysymystä erilaisten roolien kautta. Millaisia rooleja minulla on elämässäni? Olen maailman parhaiden vanhempien tytär. Olen isosisko kahdelle rakkaalle pikkusiskolle. Olen esikoinen, vanhin lapsenlapsi, serkku ja kummityttö. Olen entinen koripalloilija, nykyinen amatööriksi liikkuva urheiluhullu. Olen kas-

satäti, lapsenvahti, iltapäiväkerhon ohjaaja, valmentaja, opiskelija ja tuleva liikunnanohjaaja. Olen sekä kasvattaja että kasvatettava.

Mietin asiaa myös luonteenpiirteideni avulla. Positiivisia piirteitäni ovat rauhallisuus etenkin uusissa tilanteissa (ulospäin tosin, sisäisesti olen yleensä todella hermostunut ja varauksellinen), huolehtivaisuus, avoimuus, lojaalius, rehellisyys ja täsmällisyys. Olen myös erittäin päättäväinen ja aikaansaava: kun keksin tehdä jotain, todellakin hoidan homman heti. Huonompia piirteitä, joskaan ei välttämättä negatiivisia, ovat muun muassa omien kykyjen aliarviointi sekä joskus hie- man liiallinen sääntöjen orjallinen noudattaminen. Mietin myös usein liikaa toisten ihmisten mielipidettä ja murehdin asioita etukäteen. En osaa elää hetkessä: kaikki on oltava etukäteen tarkasti suunniteltua tai vähintäänkin tiedossani. Täydellisyys- den tavoittelu on myös yksi sellainen piirre, joka on aiheuttanut minulle paljon ”harmaita hiuksia” elämäni aikana. Asetan kaikissa asioissa muiden tarpeet omieni edelle ja olen huomannut, että joskus olisi hyvä kuunnella enemmän itse- ään ja tehdä asioita vain itselleen.

Perhe ja perhesuhteet ovat ainakin minun kohdallani ne asiat, jotka eniten mää- rittävät sitä, kuka olen ja mikä on tehnyt minusta tällaisen. Bowlbyn kiintymys- suhdemalliteorian mukaan lapsi alkaa muodostaa kiintymyssuhdetta eli tun- nesidettä lähimpiin hoitajiinsa jo heti syntymän jälkeen. Turvallinen kiintymyssuh- de suojaa lapsen kehitystä varmistaessaan tälle turvallisuudentunteen uusissa ti- lanteissa. Sen myötä lapsen minäkokemus vakiintuu ja hän uskaltaa tutkia ympä- ristöään ja toimia itsenäisesti. Kiintymyssuhteen muodostumiseen vaikuttavat muun muassa vanhemman oma kiintymyssuhde, sekä lapsen että vanhemman temperamentti, ympäristö ja vanhempien kasvatuskäytännöt. (Anttila, Eronen, Kallio, Kanninen, Kauppinen, Paavilainen & Salo. 2006, 60-65). Kiintymyssuh- teeni vanhempiini on ollut ehdottomasti turvallinen. Olen saanut rauhassa, omaa tahtiani muodostaa käsitystä itsestäni ja suhteestani muihin. Olen ollut pienestä asti todella ujo ja uusiin tilanteisiin tottuminen on vaatinut aikaa. Olen vanhemmil- leni todella kiitollinen siitä, että he ovat antaneet minulle aikaa, mutta kuitenkin vaatineet minulta asioita, joihin ovat tienneet ja tietävät minun pystyvän.

Kunnioitan ja arvostan vanhempiani todella paljon. Heidän kasvatustapansa on se, jolla haluan omat lapsenikin kasvattaa. Paljon rakkautta ja tukea, riittävästi ra- joja ja neuvoja. Kun muutin tänä syksynä pois kotoa, koulun vuoksi toiselle puo-

että perheeni on aina tukenani, kun heitä tarvitsen. He hyväksyvät minut juuri sellaisena kuin olen eikä minun tarvitse olla heidän seurassaan mitään muuta kuin oma itseni. On helpottavaa tietää, että he vaistoavat heti, jos joku asia on pielessä. Meillä on aina ollut tiettyjä sopimuksia, jotka ovat olleet ikään kuin itsessään selvyyksiä minullekin pienestä lapsesta saakka. Kotiintuloaika oli kotiintuloaika, siitä ei myöhästytty. Jos halusi lisääaikaa, sitä saattoi saada, jos ajoissa pyysi ja käyttäytyi nätisti. Iltaruoka meillä on aina syöty yhdessä. Jos esimerkiksi jonkun harrastus alkoi aiemmin, kaikki söivät aiemmin. Lautanen piti syödä tyhjäksi ja kaikkia ruokia syötiin, meillä ei nirsoiltu. Meidän perheessä parasta on kuitenkin mielestäni se, että näytetään oikeasti, että välitetään toisista. Meillä on aina halattu ja pussattu paljon. Vaikeistakin asioista puhutaan avoimesti. Perhe on se, jolle voi kertoa kaiken ja luottaa siihen, että puheet pysyvät oman kodin seinien sisäpuolella. Parasta on myös se, että tehdään yhdessä asioita. Matkustellaan, urheillaan, syödään ja pidetään leffailtaa. Perhe on minun elämäni tärkein asia. Se, jonka voimin jaksaa ”porskuttaa” eteenpäin vaikeinakin aikoina.

Urheilu ja liikunta ovat aina olleet todella iso osa elämääni ja koen, että ne ovat vaikuttaneet suuresti siihen, millainen olen ja millaiseksi koen itseni. Ne vaikuttavat myös siihen, miten tarkastelen ympäröivää maailmaa. Isäni on ollut aina niin sanottu urheiluhullu ja elämäntapaurheilija ja on tehokkaasti saanut ”tartutettua” samanlaisen ajattelutavan myös minuun. Muistan lapsuudestani, että Urheiluruutu katsottiin joka päivä, ja jos ei muuten, niin ainakin sen aikana me lapset tiesimme olla hiljaa. Kun aiemmin mainitsin, että meidän perhe on aina tehnyt paljon asioita yhdessä, sama pätee myös urheilemiseen. Oikeastaan parhaat muistoni perheen kanssa tekemisistä liittyvät lähes poikkeuksetta jollakin tapaa liikuntaan. Olemme käyneet yhdessä pyöräilylenkeillä ja kävelemässä koiran kanssa metsässä. Olemme retkeilleet paljon luonnossa, poimineet marjoja ja tehneet lumitöitä. Kun aloin neljäsluokkalaisena pelata koripalloa, isäni (itse pelannut nuorena muun muassa jalkapalloa ja jääkiekkoa) alkoi valmentaa joukkuettani ja ilmoittautui valmentajakoulutuksiin. Olen aina ollut niin sanottu isin tyttö ja meistä tuli entistäkin läheisempiä, kun reissasimme päivittäin harjoituksiin ja viikonloputkin kuluivat useimmiten peli- ja turnausmatkoilla. Rakkaimmat muistoni liittyvät niihin hetkiin, kun olemme isäni kanssa puhuneet urheiluun liittyvistä asioista tuntikausia. Ajattelemme useimmista asioista joskus jopa pelottavan samankaltaisesti. Näiden keskustelutuokioiden myötä olen oppinut hirvittävän paljon itsestäni ja ne ovat saaneet minut tarkastelemaan asioita uusista, erilaisista näkökulmista.

rastusten ehdoilla. Myös siskoni pelaavat koripalloa ja nykyään isäni valmentakin heitä. Nyt, kun me lapset olemme jo vanhempia, olemme käyneet muun muassa koko perhe yhdessä juoksulenkeillä. On myös melkoisen hauska näky, kun koko viisihenkinen perhe marssii peräkanaa kuntosalille. Viime keväänä ennen koulujen pääsykokeita kävimme isäni kanssa viikoittain juoksemassa urheilukentällä intervallijuoksua pääsykokeiden cooper-testejä varten. Yhteiset juoksutuokiot olivat niin mukavia, että jatkoimme juoksemista pääsykokeiden jälkeenkin, koko kesän ajan. Aina urheilu ei ole ollut minulle näin mieluista, kun se on nykyään. Aiemmin ehkä pidin siitä, nykyään rakastan sitä ja sen tuomaa hyvänolontunnetta ja teen sitä ainoastaan itseni vuoksi. Koripalloaikoina nautin eniten siitä, että sain viettää aikaa minulle tärkeiden ihmisten kanssa enkä oikeastaan niinkään itse urheilusta. Nykyään urheilen omatoimisesti ja paljon enemmän, kuin koripalloa pelatessani. Olen oppinut nauttimaan siitä tunteesta, kun kroppa ei enää jaksaa, mutta psyyken avulla saa sen silti jaksamaan. Saan suurta nautintoa siitä, kun laitan itseni ääri rajoille ja ylitän itseni. Haluan nähdä, mihin rahkeeni riittävät ja kehittää niitä riittämään yhä enempään ja enempään. Mikään ei ole hienompaa, kuin huomata oma kehityksensä. Eva Wahlström (2014) kiteyttää mielestäni hyvin sen, mikä tekee urheilusta ja itsensä haastamisesta niin hienoa: *”Kun syke nousee riittävän korkealle ja pysyy siellä, ihmiselle avautuu toinen maailma. Viimeistään silloin kaikki turha jää pois. Eläin sisällä herää. Kun pystyy vaientamaan äänet, jotka käskivät lopettaa, ja sivuuttamaan ajatukset, jotka väittävät, että tuntuu pahalta tai ettei enää huvita, silloin tuntuu kuin eteen aukeaisi jättimäinen kiitorata, joka vain jatkuu, eikä edessä ole ainuttakaan estettä, hidas tetta tai rajoitetta. Silloin voi jatkaa miten kauan tahansa.”* (Wahlström. 2014).

Urheilun lisäksi myös musiikki on vaikuttanut vahvasti elämääni ihan pienestä saakka. Jos kiinnostus liikuntaan on tullut pitkälti alun perin isän puolelta, niin musikaalisuus on äitini peruja. Yksi parhaista lapsuusmuistoistani on se, kun järjestimme siskojeni kanssa joka ilta suihkussa laulukilpailuja. Pesutilan kaiku oli myös oivallinen mahdollisuus harjoitella laulamaan kaksiaanisesti. Nukkumaanmenoon kuului aina iltarukouksen lisäksi myös iltalaulu. Vaikka isäni ei ole alun perin ollut kovinkaan musikaalinen, hänkin on vuosien kuluessa oppinut laulamaan ja nauttimaan musiikista. Minä ja siskoni olemme kaikki käyneet koko alaja osittain yläkoulunkin ajan pianotunneilla musiikkiopistolla. Soittamisen lisäksi meillä on aina myös laulettu paljon ja ehdottomasti parasta on se, kun äiti ja hänen siskonsa musisoivat yhdessä. Sitä on ihana kuunnella. Meidän sukumme

tekoiset musiikkiesitykset. Näihin esityksiin liittyy todella vahvoja tunteita ja ne hetket ovat täynnä puhdasta rakkautta ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Olen kokenut elämäni aikana paljon todella vaikeita asioita. Aluksi ne ovat tuntuneet kamalilta ja ylitse pääsemättömiltä, mutta jälkikäteen ajateltuna olen oppinut niistä jokaisesta jotakin. Ollessani viisivuotias, muutimme koko perhe Pirkkalasta Rovaniemelle isän työn vuoksi. Löysin nopeasti naapurustosta hyviä ystäviä, ystäviä, jotka säilyisivät parhaimpini aina aikuiseksi kasvamiseen saakka. Eräänä pimeänä talvi-iltana, ennen kevättä, jolloin täyttäisin kymmenen vuotta, äiti ja isä kutsuivat koko perheen keittiön pöydän ääreen. Me muuttaisimme kesän alussa takaisin Pirkkalaan isäni saaman siirron vuoksi. Minun maailmani romahti. Tuosta illasta lähtien itkin lähes joka ilta ja toivoin täydestä sydämestäni, että vanhemmamme muuttaisivat mielensä. Kaverisuhteet ovat aina merkinneet minulle erityisen paljon, olen hyvin lojaali ja viihdyn mieluummin pienessä porukassa muutamman luotettavan ihmisen kanssa. Kun löydän ”sielunkumppanin”, ihmisen, joka ajattelee asioista samalla lailla ja arvostaa ja pitää minusta sellaisena kuin olen, luotan häneen täysillä ja annan ystävyydelle kaikkeni. Nyt minut oltiin viemässä pois rakkaiden ystäväni luota ja vieläpä toiselle puolelle Suomea. Jälkikäteen ajateltuna voin vain kuvitella, millaista tuskaa minun henkinen pahoinvointini on aiheuttanut vanhemmilleni. Ei ole helppoa katsoa vierestä, kun rakas ihminen kärsii. Muuton jälkeen kului yli viisi vuotta, ennen kuin lopullisesti lakkasin haaveilemasta takaisin Rovaniemelle muuttamisesta. Muistan vieläkin, kun eräänä päivänä tajusin vihdoinkin ajattelevani Pirkkalaa kotinani. Rovaniemestä oli tullut entinen koti, kuitenkin edelleen erittäin rakas. Tämä oivallus tuntui helpottavalta. Tuntui, kuin iso taakka olisi pudonnut harteiltani. Etelä-Suomessa asuminen ei tarkoittanut, etten kuitenkin sydämeltäni voisi olla ”lapintyttö”. Vaikka olinkin löytänyt Pirkkalasta uusia ystäviä, minusta oli koko ajan tuntunut, että mikään ystävyysuhde ei voisi olla aiempieni veroinen. Ehkä tuon edellä mainitsemani oivalluksen myötä ymmärsin myös sen, että myöhempien ystävyysuhdeiden ei ole tarkoituskaan korvata edellisiä. Jokainen ihmissuhde on ainutlaatuinen ja siihen liittyy aina sekä hyviä että huonoja puolia. Voin muodostaa läheisiä ystävyysuhteita ilman, että aiemmista täytyy päästää irti.

Mitä minä haluan?

Mitä minä sitten haluan elämältäni? Haluan tulevaisuudessa toimia alalla, joka

ja muita. Haluan auttaa ihmisiä löytämään itsestään uusia puolia ja hyödyntämään niitä. Haluan toimia niin, että vanhempani ovat minusta ylpeitä. Haluan oppia elämään enemmän hetkessä ja murehtimaan vähemmän tulevastakin. Haluan perustaa perheen ja tarjota lapsilleni yhtä rakastavan ja turvallisen kasvu ympäristön kuin omanikin on ollut. Haluan kasvattaa heidät, kuten minut on kasvatettu. Haluan urheilla, kehittyä siinä ja nauttia sen tuomasta hyvinolontunteesta sydämeni kyllyydestä. Haluan ohjata myös muita saamaan itselleen liikunnasta elämäntavan. Haluan opetella uudestaan soittamaan pianoa. Haluan juosta maratonin. Haluan matkustella ja nähdä maailmaa. Haluan yrittää tavoitella vähemmän täydellisyyttä ja hyväksyä se, että joskus voi myös epäonnistua ja silti onnistua. Haluan edelleen arvostaa ystävyys- ja perhesuhteitani, ne menevät kaiken edelle ja antavat voimia jaksaa. Haluan elää onnellisena.

Kuka kontrolloi elämääni?

Perhe ja erityisesti vanhempani vaikuttavat suurelta osin elämääni ja siihen mihin suuntaan sitä vien. Myös ystäväni ja heidän mielipiteensä vaikuttavat minuun. Koulu tuo elämääni rutiineja ja järjestystä. Yhteiskunta vaatii tiettyjä asioita ja asettaa normeja, joiden mukaan minä Suomen kansalaisena olen velvoitettu toimimaan. Eniten elämääni kontrolloin kuitenkin minä itse. Päätökseni perustuvat arvoihin, jotka koen minulle tärkeiksi. Minua ympäröivät tahot voivat vaikuttaa niihin ja toimintaani, mutta loppujen lopuksi minä olen se, joka tekee päätöksiä. Vain minä voin todellisuudessa päättää elämästäni ja sen suunnasta.

Ihmiskäsitykseni

Ihmiskäsityksellä tarkoitetaan sitä, millaisena kukin näkee ihmisen ja ihmisyyden. Yksilö toimii aina ympäristössään perustuen käsityksiinsä ihmisistä ja maailmasta. Käsitykset näkyvät valinnoissa, joita yksilö tekee vuorovaikutuksessa ihmisten kanssa sekä ympäristön tai esimerkiksi teknologian suhteen. Ihminen ei voi päästää elämäntilanteensa ulkopuolelle, vaan se heijastuu aina jollakin tapaa tämän toimintaan ja olemukseen. (Autio & Kaski. 2005, 74-75) Minun ihmiskäsitykseni mukaan ihminen on lähtökohtaisesti hyvä. Vaikka en olekaan erityisen uskonnollinen ihminen, eikä uskonto ole vaikuttanut sen suuremmin elämääni, uskon siihen, että jokaisen ihmisen on mahdollista saada huonot tekonsa anteeksi, jos sitä oikeasti haluaa. Ympäristö tarjoaa lukemattoman määrän houkutuksia, joiden

vastuussa omasta ajattelustaan ja toiminnastaan. Jokaisen ihmisen tulee löytää tasapaino ympäristön houkutusten ja velvoitteiden sekä omien halujen ja vaiston välille. Tärkeimpänä asiana ja elämänohjeena pidän sitä, että toista on aina kohdeltava niin kuin haluaisi itseään kohdeltavan. Mitä tahansa tekeekin, mukana tulee olla aina täydestä sydämestään. Hyväsydämyisyys ei ole koskaan heikkous, vaan pikemminkin osoitus rohkeudesta. Onnellisuus mahdollistuu siinä hetkessä, kun oppii olemaan odottamatta mitään ja arvostamaan kaikkea.

Käsitykseni oppimisesta ja opettamisesta

Oppimisella tarkoitetaan yksilön skeemojen eli sisäisten toimintamallien muokautumista, jonka seurauksena tämän käyttäytymisessä ilmenee muutoksia. Oppiminen on seurausta perittyjen toimintavalmiuksien ja ympäristön vuorovaikutuksesta. Se muokkaa yksilön tunteita, tavoitteita, ajattelua sekä toimintaa. (Eronen ym. 2006, 55). Olen oppinut lähes kaiken elämässäni itkun kautta. Pyörällä ajamisen, luistelemisen ja hiihtämisen opettelu: minä itken ja tahdon kotiin, vanhemmat kannustavat määrätietoisesti harjoittelemaan. Minä opin. Opin pyörällä ajamisen, opin luistelun, opin hiihtämisen. Ja hyvin opinkin. Luulen, että jo näiltä varhaislapsuuden ajoilta on peräisin se periksi antamattomuuden piirre, joka minussa on vähitellen kehittynyt, ja jonka näen itsessäni nykyisin lähes jokaisessa tilanteessa. Oli kyse sitten koulutyöstä, ruuanlaitosta, juoksulenkestä tai kyykkäämisestä kuntosalilla, minä lopetan vasta, kun olen päässyt tavoitteeseeni. Esimerkiksi viime hiihtolomalla päätin opetella lumilautailemaan. Itkin ja kiroilin kolme päivää yksin rinteessä polvet mustelmilla. Opin lautailemaan. Nyt vanhempana olen monta kertaa yllättynyt siitä, kuinka jääräpäinen ja päättäväinen loppujen lopuksi olenkaan, sillä muuten olen luonteeltani erittäin rauhallinen: en kiihdy helposti ja pystyn sopeutumaan kaikenlaisiin tilanteisiin. Nuorempana luovutin aina heti, jos en jotakin osannut tai uskaltanut ensi yrittämällä, mutta nykyään etenen vain päättäväisesti kohti tavoitettani.

Olen aina ollut todella kouluorientoitunut. Koska suunnitelmallisuus ja rutiinit ovat minulle tärkeitä, koulu on tuonut elämäni juuri sitä, mitä olen kaivannutkin. Sääntöjen orjallisena noudattajana koulun toimintamallit ovat vaikuttaneet minuun todella paljon. Jos opettaja oli ohjeistanut jonkin asian tietyllä tavalla, tein juuri niiden ohjeiden mukaisesti. Äitini on ammatiltaan opettaja ja hän muistelee usein, kuinka yritti sanoa minulle, että hänkin on opettaja ja tietää asioista, mutta

opettajani oli hyvin järjestelmällinen ja tiukka ja luulen, että häneltä olen oppinut sen, että teen edelleenkin koulutehtävät huolellisesti ja palautan ne ajallaan. Joskus olen yrittänyt leikitellä ajatuksella, että jättäisinkin jonkun tehtävän tekemättä tai kokeeseen lukematta, mutta minulle tulee jo pelkästä ajatuksesta huono olo, joten olen suosiolla hoitanut hommani. Olen aina ollut hyvä äidinkielessä ja nauttinut kirjoittamisesta. Lukion psykologian opettajani opetti minut tarkastelemaan tekstejäni uudesta näkökulmasta, minkä myötä kirjoitustaitoni ovat kehittyneet huomasti entisestään. Nykyään kirjoittaessani mietin aina hänen oppejaan. Kuten muillakin elämänaloilla, myös kouluasioissa näkyy taustalla vahvasti tavoitteellisuuteni. Vaikka vanhempani eivät ole koskaan varsinaisesti vaatineet mitään tiettyjä arvosanoja, meidät on kasvatettu arvostamaan koulutusta. Minulle oli itsestäänselvyys, että yläkoulun jälkeen hakeudun lukioon ja sen jälkeen johonkin korkeakouluun. Pitkään ainoana vaihtoehtona oli pelkkä yliopisto, josta kuitenkin lopulta tingin, ainakin toistaiseksi. Kuten jo aiemmin mainitsin, olen luonteeltani perfektionisti, tavoittelen aina täydellistä lopputulosta. En pysty antamaan itselleni anteeksi, jos en suoriudukaan annetusta tehtävästä parhaalla mahdollisella tavalla. Jos tiedän pystyväni parempaan, muokkaan toimintaani niin kauan, että se tyydyttää tavoitteeni.

Kasvatus ja opetus ovat toimintaa, jonka tavoitteena on yleensä saada aikaan muutos kasvatettavassa. Tavoitteeseensa päästäkseen kasvattajan tulee huomioida motivaation vaikutus ihmisen käyttäytymiseen. Kasvatuksen tavoitteena on lisäksi paitsi sopeuttaa kasvatettavat uuteen yhteiskuntaan myös muuttaa yhteiskuntaa toivottuun suuntaan. Kasvatukseen liittyy siis olennaisesti myös sosiaalisaation käsite, joka on yleisimmin määritelty kulttuurin siirtämiseksi sukupolvelta toiselle. (Rinne, Kivirauma & Lehtinen. 2005, 51-82). Opettajana tai ohjaajana toimiminen ei ole pelkkää tiedon jakamista. Se on pitkälti myös kasvattamista. On tärkeää olla läsnä ja kuunnella. Oppijoita tulee käsitellä yksilöinä eikä heitä voi verrata toisiinsa. Opettaminen on tiivistettynä muutoksen kohtaamista sekä siihen tottumista ja vaikuttamista. (Sorri-Kosola. 2009, 6)

Kaikki aiemmin mainitsemani muistot liittyen minulle tärkeisiin ihmisiin sekä esimerkiksi urheiluun, musiikkiin tai suuriin elämänmuutoksiin vaikuttavat vahvasti siihen, kuinka toimin ohjaajana ja opettajana. Kuten Dunderfeltkin (2011) teoksessaan toteaa, elämää voidaan tarkastella myös vaiheittain, mutta päätavoitteena on ymmärtää kehitysliike, joka läpäisee koko elämänkaaren yhdistämällä

tävän kiinnostunut lapsista. Jo ennen yläkouluikää aloin käydä naapurustomme perheissä hoitamassa heidän lapsiaan. Lastenhoitotavoistani heijastuu selvästi se, miten minut on itsekin kasvatettu. Vaadin hoitolapsiltani samanlaisia asioita, joita minultakin on vaadittu. Ruoka suussa ei ole kohteliasta puhua ja lautanen tulee syödä tyhjäksi. Ristiriidat ratkotaan puhumalla, ei satuttamalla toista. Koska minä olen vastuussa, minua tulee uskoa. Pysin aina unohtamaan aiemmat hoitokerrat ja keskittymään lapseen siinä hetkessä. Minun hoidettavana ei tuijoteta television tai tietokoneen ruutua, vaan ulkoillaan, leikitään ja pelataan yhdessä. Parasta on se, kun lapset alkavat tottua minun toimintatapoihini, arvostaa niitä, ja jopa odottaa tiettyjä minun hoitajuuteeni liittyviä asioita. Esimerkiksi meidän kotoa opitun iltalaulun laulaminen aiheutti ensimmäisillä kerroilla suurta kummastusta erään perheen pienissä pojissa, mutta parin kerran jälkeen he toivoivat jo iltapalapöydässä lauluja, joita laulaisin. Lasten kanssa toimimisessa parasta on se, kun palaute omasta toiminnasta on niin välitöntä. On mahtava huomata, että lapsi unohtaa ikävöidä vanhempiaan ja keskittyy täysillä nauttimaan hetkestä minun kanssani. Se, kuinka suuri rooli minulla loppujen lopuksi on hoitolasten elämässä, on liikuttavaa. Itsensä tunteminen turvalliseksi ja tärkeäksi on se tunne, joka saa minut rakastamaan lasten parissa toimimista kerta kerralta yhä enemmän.

Lopuksi Jos opettaja seuraavalla tunnilla pyytäisi minua kertomaan, kuka olen, en edelleenkään pystyisi vastaamaan kysymykseen. Pystyisin ehkä kertomaan itsestäni jotain suuntaa-antavaa, mutta todellisuudessa se olisi vain pieni osa siitä kuka minä oikeasti olen. Tämä essee auttoi minua kuitenkin ymmärtämään ja oppimaan paljon itsestäni. Sen sai minut myös oivaltamaan paljon uusia asioita oppimiseen ja kasvatukseen liittyen. On todella hienoa huomata, että ainoastaan omaa elämänkaartaan pohtimalla voi edistää näin paljon omaa kasvuaan ja kehitystään. Koen, että pystyn jatkossa muokkaamaan toimintaani aiempaa paremmin, kun ymmärrän, miten erilaiset kokemukseni vaikuttavat minuun.

Itsearviointi

Antaisin itselleni arvosanaksi 4,5 tai 5. Tekstistäni löytyy syvyyttä, laajuutta sekä luovuutta. Siitä näkyy mielestäni hyvin oivallukset, joita tein itseni tutkiskelun myötä. Tekstistä näkyy myös se, että olen oikeasti pohtinut asiaa ja käyttänyt tekstin työstämiseen paljon aikaa. Olen tyytyväinen tekstini pohdiskelemaan sävyyn ja tuon mielestäni todella hyvin esille omia ajatuksiani asiasta. Vaikka teksti

ti ja tarkoituksenmukaisesti ammatilliseen tietoperustaan. Tekstini on ymmärrettävää ja kielipöydästä erittäin sujuvaa sekä helposti luettavaa. Ulkoasu on siisti ja lähdemerkinnät noudattavat Lapin ammattikorkeakoulun opinnäytetyö-ohjeistusta. Aluksi oli vaikea saada kiinni, mistä kirjoittaisi. Kun ”punainen lanka” löytyi, tekstin tuottaminen oli helppoa. Loppujen lopuksi jouduin jättämään joitakin asioita pois kokonaan, kun tuntui, että tekstiä olisi tullut loputtomasti. Aihe oli mielestäni todella mielenkiintoinen, ja kuten alussa sanoin, näiden asioiden pohtiminen oli erittäin hyödyllistä oman henkisen kasvun kannalta.

Vertaisarviointi/ Hannah Knevel

Essee on hyvin selkeä ja helppolukuinen niin kuin itsekkin totesit. Siirryt aiheesta toiseen hyvin johdonmukaisesti, ja huomaa, että olet lukenut paljon kirjoja. Tykkään tavastasi kirjoittaa. Teksti on kielipöydästä erinomainen ja ulkoasultaan siisti ja Lapin amk:n ohjeistuksen mukainen. Sisältö oli todella mielenkiintoinen ja siihen vaikutti persoonallinen tapasi kirjoittaa ja konkreettiset esimerkit merkittävistä tapahtumista elämässäsi. On hienoa, että osaat tunnistaa elämääsi vaikuttaneita merkittäviä tapahtumia. Lukiessani perhe-taustastasi, minulla oli koko ajan hymy huulilla ja lämmin tunne. On todella hienoa, että perhesuhteet ovat niin lämpimät ja osaat itsekkin todella arvostaa lähimmäisiäsi. Lähimmäistesi arvostus ja vanhempien kunnioitus huokuu tekstissäsi koko esseen ajan. Käytit esseessäsi yli viisi luotettavaa ja tarkoituksenmukaista lähdettä, eli siltäkin osin erinomaista työtä. Olsit voinut pureutua hiukan enemmän millaisena opettajana näet itsesi ja mitä opetuskeinoja olet omassa oppimishistoriassa kokenut hyväksi. Tärkeintä tässä esseessä oli kuitenkin syvällisesti pohdiskella ”kuka minä olen” ja siinä onnistuit erinomaisesti. Arvosanaksi antaisin ehdottomasti 5.

Opettajan arviointi/ Petteri Pohja

Olen erittäin tyytyväinen ”minä pedagogina” esseeseesi. Varsinaisesti se ei yllättänyt tasollaan, koska osasin odottaa kypsää asian käsittelyä ja pohdintaa. Sen lisäksi, että otat asian riittävällä ”vakavuudella”, olet päässyt myös syvälle aiheeseen. Aihe on valtava, mutta olet saanut kirjoitettua tiiviisti, selkeästi ja mielenkiintoisesti. Kerrot ja käsittelet asioita avoimesti, mikä on vahvuus ihmisenä kasvussa. Suosittelen pohtimaan vielä syvemmin oman elämän tarkoitusta, ”mitä minä haluan”. Sillä se on elämän ja onnellisuuden kannalta keskeinen ”tutkimusmatka”, samalla toivotan rohkeutta toteuttaa oman elämän tarkoitusta. Meihin vaikuttaa paljon asioita, tietoisia ja tiedostamattomia, jotka ohjaavat ja kontrolloivat meidän elämäämme. Tärkeäksi taidoksi kasvaa tällöin oma sisimmän tutkiminen ja oma asennoituminen elämässä tapahtuviin asioihin. ”Don't worry

voinut tehdä enemmänkin. Lähteistö on oppikirjapohjainen, pyri jatkossa lisäämään tutkimuksellisia tekstejä lähteiksi.

Itse,-vertais ja -tuutorin arvioiden perusteella esseen kokonaisarvosanaksi tulee 4,5.

Ps. lukusuositus: Robert A. Jonhson, She - Understanding Femine Psychology. Pitäs löytyä iBooksista ja Amazonista.

Lähteet

- Anttila, Eronen, Kallio, Kanninen, Kauppinen, Paavilainen & Salo. 2006. Persoona 2 Kehityspsykologia. Edita.
- Autio, T. & Kaski, S. 2005. Ohjaamisen taito – liikunta tukemassa lapsen ja nuoren kasvua. Edita.
- Dunderfelt, T. 2011. Elämänkaaripsykologia. Wsoy.
- Eronen, Kalakoski, Kanninen, Kauppinen, Laarni, Paavilainen, Salo, Anttila, Kallio, Lähdesmäki, Oksala & Stenius. 2006. Persoona 1 Psykologian perusteet. Edita.
- Rinne, R., Kivirauma, J. & Lehtinen, E. 2005. Johdatus kasvatustieteisiin. Wsoy.
- Sorri-Kosola, H. 2009. Oma opettajuus koetuksella – kasvaminen opettajuuteen. Ammattikorkeakoulujen julkaisuarkisto. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Ammatillinen opettajan koulutus. Kehittämishankeraportti.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:jamk-1251189748-6>
- Wahlström, E. 2014. Rajoilla. Suomen kirjallisuuden seura.